

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eläintautilain muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eläintautilain muuttamisesta (HE 68/2015 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Maa- ja metsätalousvaliokunta (MmVM 7/2015 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

eläintautilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläintautilain (441/2013) 3 §:n 1 momentin 2 kohta, 46 §:n 3 momentti, 52 §:n 1 momentti, 73 §:n 2 momentti, 74 §:n 2 momentti, 85 §:n 2 momentti, 99 §:n 3 momentti, 102 ja 106 § sekä 113 §:n 1 momentti seuraavasti:

3 §

Euroopan unionin lainsäädäntö

Tätä lakia sovelletaan seuraavien eläintautien vastustamista koskevien Euroopan unionin säädösten ja niiden nojalla annettujen säädösten täytäntöönpanoon siltä osin kuin niiden täytäntöönpanosta ei säädetä muun lain nojalla:

2) lemmikkieläinten muista kuin kaupallisista siirroista ja asetuksen (EY) N:o 998/2003 kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 576/2013 (*lemmikkieläinasetus*);

Eduskunnan vastaus EV 58/2015 vp

46 §

Eläinten keinolliseen lisäämiseen liittyvien toimintojen luvanvaraisuus

Edellä 1 momentissa tarkoitettua spermaa saa säilyttää vain hyväksytyllä sperman keräysasemalla, hyväksytyssä spermavarastossa tai hyväksytyn alkioiden tuotantoryhmän tiloissa. Edellä 2 momentissa tarkoitettuja alkioita saa säilyttää vain hyväksytyn alkioiden keräys- tai tuotantoryhmän tiloissa, hyväksytyllä sperman keräysasemalla tai hyväksytyssä spermavarastossa. Vaatimukset eivät kuitenkaan koske sperman ja alkioiden säilyttämistä omien tai omassa hallinnassa olevien eläinten keinollista lisäämistä varten taikka sperman säilyttämistä Suomessa tapahtuvaa hevoseläinten siementämistä varten.

52 §

Spermavaraston hyväksyminen

Aluehallintovirasto hyväksyy spermavaraston hakemuksesta. Hyväksymisen edellytyksenä on, että:

- 1) varastolla on toimintaan soveltuvat tilat ja välineet ja se on siten rakennettu, eristetty ja huollettavissa, että sperman hygieeninen laatu ei vaarannu ja eläintautien leviäminen voidaan tehokkaasti estää;
- 2) eläintautien leviämisen estämisestä varastossa vastaa nimetty eläinlääkäri; ja
- 3) varaston henkilöstöllä on tehtävän hoitamisen kannalta riittävät tiedot ja taidot.

73 §

Nisäkkäiden ja lintujen kuljetus

Suomen rajat ylittävään nautaeläinten, sikojen, lampaiden, vuohien tai siipikarjan kuljetukseen käytettävä ajoneuvo on puhdistettava ja desinfioitava hyväksytyssä kuljetusajoneuvojen desinfiointipaikassa ennen eläinten lastausta sekä Suomeen palaamisen jälkeen ennen uutta kuljetusta. Eläimet eivät saa kuljetuksen aikana joutua kosketuksiin sellaisten eläinten kanssa, joiden terveydentila on kuljetettavien eläinten terveydentilaa huonompi. Nautaeläimiä, sikoja, lampaita tai vuohia toiseen jäsenvaltioon kuljettavan on pidettävä luetteloa kuljetettavista eläimistä jokaisen kuljetusvälineen osalta erikseen. Luetteloa on säilytettävä vähintään kolme vuotta.

Eduskunnan vastaus EV 58/2015 vp

74 §

Vesieläinten kuljetus

Vesieläimiä kuljettavan on huolehdittava siitä, että eläinten terveydentila ei muutu kuljetuksen aikana ja että kuljetus ei vaaranna vesieläinten terveydentilaa lähtöpaikassa, kauttakuljetuspai-koissa tai määräpaikassa. Kuljetusten aikana tapahtuva kuljetussäiliöiden veden vaihto ei saa hei-kentää kuljetettavien vesieläinten terveydentilaa eikä aiheuttaa vaaraa eläintautien leviämisestä. Suomen rajat ylittävissä vesieläinten kuljetuksissa kuljetussäiliön vesi saadaan vaihtaa vain hy-väksytyssä kuljetussäiliöiden vedenvaihtopaikassa.

85 §

Aluehallintovirasto

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään aluehallintoviraston tehtävistä, virasto:

- 1) ylläpitää toimialueensa eläintautivalmiutta ja laatii toimialuettaan koskevia valmiussuunni-telmia eläintautien varalta;
- 2) järjestää koulutusta kunnaneläinlääkäreille;
- 3) vastaa toimivaltaisena viranomaisena tällä lailla täytäntöön pantavien Euroopan unionin säädösten mukaisista tehtävistä siltä osin kuin tehtävät eivät kuulu Elintarviketurvallisuusviras-ton tai kunnaneläinlääkärin toimivaltaan;
- 4) suorittaa elintarvikelaissa tarkoitetuissa poroteurastamoissa ja niiden yhteydessä olevissa laitoksissa ne eläintautien vastustamiseen liittyvät tehtävät, jotka tämän lain mukaan muutoin kuuluisivat kunnaneläinlääkärille.

99 §

Viranomaisten suoritteista valtiolle perittävät maksut

Poiketen siitä, mitä 2 momentissa säädetään, maksua ei peritä muihin kuin jäsenvaltioihin toi-mitettavia eläimistä saatuja tuotteita koskevasta virallisesta eläinlääkintötodistuksesta, jos kunta perii maksun samasta tai samaa vientierää koskevasta eläinlääkintötodistuksesta.

102 §

Vastuu eläintaudin hävittämiskustannuksista

Eläinten lopettamista, omaisuuden hävittämistä sekä näihin liittyviä puhdistus- ja desinfektio-toimenpiteitä koskevan määräyksen täytäntöönpanoon liittyvästä työstä aiheutuvista kustannuk-

Eduskunnan vastaus EV 58/2015 vp

sista vastaa valtio. Sama koskee täytäntöönpanoon liittyvistä laitteista ja välineistä sekä tarvikkeista ja aineista aiheutuvia kustannuksia. Toimijalle aiheutuneita kustannuksia tai toimijan omaa työtä ei kuitenkaan voida korvata valtion varoista, ellei kyseessä ole vesiviljelyeläimissä esiintyvä tauti.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, valtion vastuu ei koske tilanteita, joissa vastuu määräyksen täytäntöönpanosta kuuluu toimijalle.

106 §

Kustannusten ja korvausten maksamista koskevat rajoitukset

Tässä luvussa säädettyihin kustannuksiin ja korvauksiin sovelletaan maatalousalalla toimivien yritysten osalta tiettyjen maa- ja metsätalouden tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen (EU) N:o 702/2014 (EUVL L 193, 1.7.2014, s. 1) I lukua ja 26 artiklaa.

Vesiviljelyalalla toimiville yrityksille tässä luvussa säädettyt kustannukset ja korvaukset maksetaan kalastus- ja vesiviljelyalan valtiontukien tarkastelusta koskevien suuntaviivojen (2015/C 217/01) 5.4 jakson mukaisena tukena.

Tässä luvussa tarkoitettuja kustannuksia ja menetyksiä ei korvata, jos ne ovat syntyneet elintarvikkeiden jalostuksessa, muiden eläimistä saatujen tuotteiden tai rehujen valmistuksessa taikka elintarvikkeiden tai muiden tuotteiden kaupan pitämisessä tai jos ne ovat aiheutuneet:

1) 1 momentissa mainitun asetuksen 2 artiklan 26 kohdassa tarkoitettulle suurelle yritykselle, joka toimii maatalousalalla; tai

2) yritykselle, joka ei ole noudattanut eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annetun lain (300/2001) 1 §:ssä tarkoitettua tuen takaisinperintäpäättöstä.

Korvausta 103—105 §:ssä tarkoitetuista menetyksistä ei makseta 1 momentissa mainitun asetuksen 2 artiklan 14 kohdassa tarkoitettulle vaikeuksissa olevalle yritykselle, ellei vaikeuksiin joutuminen johdu taudinpurkauksesta.

Tässä luvussa tarkoitettuja kustannuksia ja menetyksiä ei korvata myöskään, jos ne ovat aiheutuneet eläintaudista, jota ei ole mainittu Maailman eläintautijärjestön vahvistamassa eläintautien luettelossa, tämän lain 3 §:n 2 momentin 22 kohdassa mainitun direktiivin liitteessä IV olevassa II osassa taikka elintarvikeketjuun, eläinten terveyteen ja eläinten hyvinvointiin, kasvien terveyteen ja kasvien lisäysaineistoon liittyvien menojen hallinnointia koskevista säännöksistä, neuvoston direktiivien 98/56/EY, 2000/29/EY ja 2008/90/EY, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 178/2002, (EY) N:o 882/2004, (EY) N:o 396/2005, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/128/EY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1107/2009 muuttamisesta sekä neuvoston päätösten 66/399/ETY, 76/894/ETY ja 2009/470/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 652/2014 liitteessä I tai II.

Korvauksen määrästä vähennetään samoista kustannuksista tai menetyksistä vakuutus sopimuksen tai muun lain perusteella maksettavat korvaukset.

Eduskunnan vastaus EV 58/2015 vp

113 §

Toimenpiteet siirtokelpoisuuden puuttuessa

Jos 64 §:ssä tarkoitettussa tarkastuksessa tai 90 §:n 1 momentissa tarkoitettussa epäilyn perusteella suoritettussa tarkastuksessa todetaan, että toisesta jäsenvaltiosta toimitettu eläin tai eläimestä saatu tuote taikka eläimen tai tuotteen mukana olevat asiakirjat eivät täytä niille 9 luvussa säädettyjä vaatimuksia, kunnaneläinlääkäri tai aluehallintovirasto voi määrätä eläimen pidettäväksi karanteenissa tai eristettynä määräpaikassa tai osoittamassaan muussa paikassa taikka tuotteen säilytettäväksi määräpaikassa tai osoittamassaan muussa paikassa siihen asti, kunnes toimija on korjannut puutteet. Kunnaneläinlääkäri voi tehdä mainitun päätöksen vain kiireellisessä tilanteessa, jossa aluehallintovirasto ei ole vielä ryhtynyt asiassa toimenpiteisiin. Kunnaneläinlääkärin on toimitettava tieto tekemästään päätöksestä välittömästi aluehallintovirastolle.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Tämän lain 106 §:n 2 momentissa tarkoitettua tukea ei voida maksaa ennen kuin Euroopan komissio on hyväksynyt tukijärjestelmän.

Helsingissä 1.12.2015

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri